

Patientsäkerhetsberättelse för Socialnämnden Ekerö kommun 2022

Inledning

Enligt patientsäkerhetslagen ska vårdgivaren varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse. Syftet med patientsäkerhetsberättelsen är att öppet och tydligt redovisa hur patientsäkerhetsarbetet bedrivits och vilka åtgärder som vidtagits för att minska risken för vårdskada.

Källa:

Socialstyrelsen "Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet i hälso- och sjukvården 2020–2024"

Innehåll

BAKGRUND	4
SAMMANFATTNING	5
GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD	6
Engagerad ledning och tydlig styrning	6
Övergripande mål och strategier	6
Organisation och ansvar.....	6
Samverkan internt och externt för att förebygga vårdskador	8
Informationssäkerhet.....	9
En god säkerhetskultur.....	10
Adekvat kunskap och kompetens	10
Patienten som medskapare	11
AGERA FÖR SÄKER VÅRD.....	12
Övergripande mål och strategier	12
Åtgärder som vidtagits för att motverka uppkomsten av vårdskador.....	12
Åtgärder för att förbättra läkemedelshanteringen.....	13
Åtgärder för att god vård och omsorg ges i livets slutskede	15
Öka kunskap om inträffade vårdskador	16
Tillförlitliga och säkra system och processer	16
Säker vård här och nu.....	18
Riskhantering.....	19
Stärka analys, lärande och utveckling	19
Avvikelse 2022	20
Klagomål och synpunkter	21
Öka riskmedvetenheten och beredskap	22
MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR	22

BAKGRUND

Hälso- och sjukvård som Socialnämnden ansvarar över, bedrivs inom Ekerö kommun på våra särskilda boenden för äldre samt på våra LSS enheter (gruppboende, serviceboende och dagliga verksamheter). Läkaransvaret har Region Stockholm. Avseende läkaransvaret för våra särskilda boenden för äldre har region Stockholm tecknat avtal med läkarorganisationen Capio Legevisitten AB from 1 september 2019. Avseende läkaransvaret för boende inom LSS är det fritt val för individen att lista sig på valfri Vårdcentral (Husläkarmottagning). Där boende listat sig har vederbörande läkare/ husläkarorganisation ansvar över läkarinsatserna. De flesta boende inom LSS har listat sig på våra två lokala husläkarmottagningar; Ekerö vårdcentral och Stenhamra hälsocentral.

I Ekerö finns tre särskilda boenden för äldre (SÄBO). Ekgården och Söderströmsgården drivs på Socialnämndens uppdrag av Socialförvaltningens egna kommunala utförare och Kullen drivs på entreprenad av Attendo from 17 januari, 2017. Sammanlagda antalet platser på särskilda boenden för äldre är 205. Samtliga platser på Ekgården har dock ej nyttjats under 2022 då de av arbetsmiljörättsliga skäl blivit utdömda. Ett par avdelningar har därmed varit stängda. Samtliga 63 boendeplatser på Söderströmsgården har nyttjats under 2022.

På Ekgården har under 2022, ca 5–8 platser varit avsedda för korttids- och växelvårdsboende. Söderströmsgården och Kullen har inga korttids eller växelvårdsboende. Samtliga boendeenheter har separata avdelningar för personer med demenssjukdom respektive för personer somatiska besvär.

Ekerö har även personer som efter beslut om permanent plats på särskilt boende för äldre, bor utanför Ekerö kommun. Antalet placeringar inom Stockholms län men utanför Ekerö kommun är idag (januari 2023) 21 individer. Antalet placeringar utanför Stockholms län är 2 individer.

I Ekerö kommun finns 9 boende enheter inom LSS (gruppboende och serviceboende) som bedrivs av kommunens egen regi. De finns även två privata LSS verksamheter som drivs på entreprenad av Attendo AB (Roshagen och Solbacken) efter beslut av Socialnämnden. Idag finns även 9 dagliga verksamheter enligt LSS som bedrivs av kommunens egen regi. Samtliga LSS boendeenheter samt dagliga verksamheter inom Ekerö kommun får stöd och hjälp avseende hälso- och sjukvårdsinsatser upp till och med sjuksköterskenivå inklusive rehab- och habilitering av Ekerö kommuns hälso- och sjukvårdsteam LSS. Hälso- och sjukvårdsteamet består av en distriktssköterska, en sjuksköterska, en arbetsterapeut och en sjukgymnast som arbetar 20 % med sitt uppdrag inom rehabilitering och habilitering. Under jourtid (kvällar, nätter och helger) har underleverantör Big Care AB ansvar över att ombesörja behovet av hälso- och sjukvårdsinsatser för de uppdrag Hälso- och sjukvårdsteamet LSS har under dagtid.

Det sammanlagda antalet personer som erhållit beslut inom LSS (boende och/ eller daglig verksamhet) och som har placering inom Ekerö kommun är ca 80 personer. Dock har inte samtliga personer behov av stöd och hjälp från Hälso- och sjukvårdsteamet LSS.

Ekerö har under 2022 haft externa placeringar av individer inom LSS (gruppboende samt serviceboende) både inom Stockholms län samt även ute i landet. Antalet externa placeringar inom Stockholms län har under 2022 varit 4 stycken vuxna och 4 stycken barn. Antalet placeringar utanför Stockholms län under 2022 har varit 23 stycken vuxna och 2 barn.

SAMMANFATTNING

Året 2022 är året då vi börjat se användningen av skyddsutrustning som det nya normala. All personal som bedriver patientnära vård och omsorg har haft rekommendation om att alltid bära munskydd i samband med nära vård av den sköra äldre patienten/ brukaren.

Vaccinationsarbetet har tagit mycket tid och resurser även under 2022 precis som under 2021. Vaccination mot Covid-19 trodde vi skulle varit klar men det visade sig att även dos 3, 4 och även 5 skulle ges för att få ett så fullgott skydd som möjligt hos våra sköra och äldre patienter. Till detta har även den årliga influensavaccinationen genomförts till alla boende på våra säbo för äldre.

Provtagning av våra brukare/ patienter/ boende/ klienter har skett vid minsta misstanke om smitta av covid-19. Vid positivt svar har även smittspårning av medpatienter startat.

Vi har sedan starten av Coronapandemin sett en minskad risk för allvarlig sjukdom i och med påbörjad vaccination mot covid-19. Vår förhoppning är att vi under 2023 kommer lämna en pandemi bakom oss där vi ej behöver använda munskydd och visir i mötet med våra patienter/ brukare.

En del av det systematiska kvalitetsarbetet har fått stå åt sidan även under 2022 men däremot har satsningar genomförts med start av olika projekt m.h.a. statsbidrag och stimulansmedel. Bl.a. har projekt digital signering genomförts avseende läkemedelsadministrering. Detta har skett både inom säbo för äldre samt LSS som drivs av egen regi.

Ekerö kommun fick under hösten 2022 besök av inspektionen för vård och omsorg (IVO). IVO har genomfört en nationell tillsyn under 2021-2022 avseende hur den kommunala hälso- och sjukvården inom säbo för äldre bedrivs inom respektive kommun. Ekerö fick ta del av en delredovisning som sammanställts utifrån granskning av sjuksköterskans patientjournal, enkätsvar från sjuksköterskor samt från intervju-underlag från sjuksköterskor samt patienter. Ingen kommun har kommit undan kritik och alla kommuner ska erhålla en slutrapport där åtgärdsplan ska redovisas. Än har ingen slutrapport kommit. Det vi redan är medvetna om är att journalföring/ dokumentationen behöver förbättras inom våra verksamheter som bedriver hälso- och sjukvård. En arbetsgrupp arbetar för tillfället med kartläggning avseende dokumentationen.

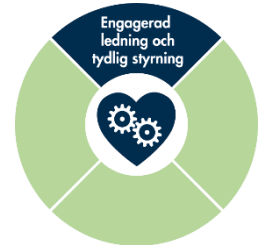
Framåtblick under 2023 känns inspirerande då Socialförvaltningen satsat på en, tre heldagars uppdragsutbildning under våren. Utbildningen vänder sig till enhetschefer och samordningsansvarig hälso- och sjukvårdspersonal inom egen regi (äldre- samt funktionshinderområdet). Målet med uppdragsutbildningen är att erhålla en samsyn kring vårt systematiska kvalitets- och patientsäkerhetsarbete. Utbildningsatsningen ser vi som en bra grund att bedriva en så god och säker hälso- och sjukvård som möjligt, för våra brukare/kunder/patienter/klienter i Ekerö kommun.

GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD

För att kunna nå den nationella visionen ”God och säker vård – överallt och alltid” och det nationella målet ”ingen patient ska behöva drabbas av vårdskada”, har fyra grundläggande förutsättningar identifierats i den nationella handlingsplanen för ökad patientsäkerhet.

Engagerad ledning och tydlig styrning

En grundläggande förutsättning för en säker vård är en engagerad och kompetent ledning och tydlig styrning av hälso- och sjukvården på alla nivåer.

Övergripande mål och strategier

Socialnämnden i Ekerö kommun har fastställt övergripande mål och strategier för hälso- och sjukvården i särskilda boendeformer för äldre samt för personer med funktionsnedsättning inom LSS;

- Vårdskador ska förhindras genom aktivt riskförebyggande arbete
- Läkemedelsbehandling ska vara rationell och säker
- Vid vård i livets slutskede ska god palliativ vård ges

Målen relaterar till Socialnämndens målsättning ”Äldre och personer med funktionsnedsättning får en god och samordnad vård och omsorg”. Till målen finns indikatorer för uppföljning kopplade utifrån vilka samtliga boendeenheter arbetar för att säkerställa god vård och omsorg. Utifrån ovan övergripande mål sker en separat kvalitetsuppföljning årligen/ vart annat år gällande respektive verksamhet som bedriver Hälso- och sjukvård inom Ekerö kommun. Uppföljningen genomförs av Mas.

De olika verksamheterna som bedriver hälso- och sjukvård ansvarar även för att upprätta en egen separat Patientsäkerhetsberättelse som omfattar redovisning av strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten inom deras egna verksamheter. Dessa verksamheter är; Attendo Kullen, Ekgården, Söderströmshuset samt Hälso- och sjukvårdsteamet LSS.

Ovan patientsäkerhetsberättelser ligger för kännedom till denna Patientsäkerhetsberättelse för vårdgivare Socialnämnden.

Organisation och ansvar

Socialnämndens ansvar

Ansvaret för det systematiska patientsäkerhetsarbetet har ytterst vårdgivaren, Socialnämnden. Socialnämnden i Ekerö kommun ansvarar för god och säker vård inom den kommunala hälso- och sjukvården. Nämnden ska fastställa övergripande mål för det systematiska kvalitetsarbetet samt följa upp och utvärdera målen.

Verksamhetschef inom Hälso- och sjukvårdens ansvar

Alla verksamheter som bedriver hälso- och sjukvård ska ha en verksamhetschef. Verksamhetschefen har det övergripande ansvaret för verksamheten och för att tillgodose patientens behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet. Under 2022 har Verksamhetschefsuppdraget inom Hälso- och sjukvårdens ansvar tagits över av respektive enhetschef på våra kommunala äldreboenden Ekgården och Söderströmsgården samt av enhetschef för Hälso- och sjukvårdsteamet LSS. När det gäller Verksamhetschefsuppdraget för hälso- och sjukvården vid Kullen uppbärs den enligt avtal av verksamhetschefen på Kullen.

Medicinskt ansvarig sjuksköterskas (Mas) ansvar

Mas ansvarar för att patienten får en säker och ändamålsenlig hälso- och sjukvård av god kvalitet inom kommunens ansvarsområde. Att patienten får den hälso- och sjukvård som en läkare förordnat om samt att journaler förs i den omfattning som föreskrivs i patientdatalagen. Mas ska involveras i beslut om att delegera ansvar för vårduppgifter och att de är förenliga med patientsäkerheten. Att det finns ändamålsenliga och väl fungerande rutiner för: läkemedelshantering, rapportering av händelser, att kontakta läkare eller annan hälso- och sjukvårdspersonal när en patients tillstånd fordrar det.

Mas ska tillsammans med verksamhetscheferna upprätthålla och utveckla verksamhetens kvalitet och säkerhet inom ramen för ledningssystem för kvalitet och patientsäkerhet som finns inom den kommunala hälso- och sjukvården.

Mas ska utifrån sina uppföljningar och omvärldsbevakning i vårdutvecklingsfrågor medverka i utveckling av hälso- och sjukvården. Mas utvecklar riktlinjer och rutiner samt genomför kvalitetsuppföljningar på de särskilda boendena för äldre samt inom LSS (gruppboende, serviceboende och dagliga verksamheter). Mas ansvarar för att årligen presentera en samlad patientsäkerhetsberättelse till ansvarig nämnd.

Hälso- och sjukvårdspersonalens ansvar

Hälso- och sjukvårdspersonalen (sjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut) har ett yrkesansvar som är personligt och innebär att den som är legitimerad ska följa de lagar och föreskrifter som åligger dem.

Hälso- och sjukvårdspersonalen ska utforma och genomföra vården i samråd med patienten. Patienten ska visas omtanke och respekt. Delegering av arbetsuppgifter till någon annan får endast ske när det är förenligt med kravet på god och säker vård.

Samtlig legitimerad personal ska agera på ett professionellt sätt i alla situationer oavsett de skiftande förutsättningar som kan finnas. Hälso- och sjukvårdspersonalen ansvarar för att medverka i det systematiska kvalitetsarbetet.

Hälso- och sjukvårdspersonal är enligt patientsäkerhetslagen (2010:659) skyldig att bidra till att hög patientsäkerhet upprätthålls. Personalen ska i detta syfte rapportera till vårdgivaren risker för vårdskador samt händelser som har medfört eller hade kunnat medföra vårdskada. Hälso- och sjukvårdspersonal ska arbeta evidensbaserat samt rapportera om systematiska förbättringsbehov.

Omsorgspersonalens ansvar

Omsorgspersonalen (undersköterskor och vårdbiträden) som genom delegering utövar hälso- och sjukvårdsuppgifter är skyldiga att följa lagar och regler samt rutiner som finns upprättade inom verksamheten. Alla medarbetare ska aktivt medverka i det systematiska kvalitetsarbetet. Det systematiska kvalitetsarbetet ska vara integrerat i det dagliga arbetet.

Omsorgspersonalen har som all övrig personal, ansvar för att rapportera händelser/ avvikelser som sker inom verksamheten.

Stödfunktioners ansvar

- Läkaransvar: Ansvarig läkarorganisation är densamma för alla våra säboenheter; Capio- Legevisitten AB. De tog över läkaransvaret från Ekerö vårdcentral 1 september 2019.
- Ekerö vårdcentral och Stenhamra hälsocentral är ansvariga husläkarmottagningar gentemot våra brukare/ patienter inom LSS (gruppboende/ serviceboende och dagliga verksamheter).
- Samverkansöverenskommelse med Tandvårdsenheten (Region Stockholm). Specifik uppdragsbeskrivning och uppföljning för utförande av uppsökande verksamhet (munhälsobedömning samt munvårdsutbildning) till vissa äldre och funktionshindrade. Från och med våren 2020 har Folktandvården AB detta uppdrag i Ekerö kommun gällande personer som bor på säbo samt LSS boenden. För personer som bor i ordinärt boende har leverantören Swedish Dental Dentalum AB detta uppdrag att utföra munhälsobedömningar samt utbildning till personal (hemtjänst).
- Ekerö kommun har avtal med Vårdhygien Stockholm som fungerar som en extern resurs inom säbo för äldre. Vårdhygien Stockholm genomför tillsammans med Mas hygienrond på boendeenheter vid behov samt erbjuder utbildning inom följsamhet till basala hygienrutiner och korrekt arbetsdräkt.
- Apoteket AB är ytterligare en aktör som tillsammans med Mas årligen genomför egenkontroll avseende läkemedelshandling på respektive säbo enhet för äldre samt på våra boendeenheter inom LSS.
- Svensk Dos har varit ansvarig för dosförpackning av läkemedel samt leverans av dospåsar till våra brukare/ patienter inom SÄBO för äldre samt LSS.
- Avtal med fotvårdsterapeuter gällande medicinsk fotsjukvård hos de boende på våra tre äldreboenden (LOV). Det finns 2 godkända utförare av medicinsk fotvård.
- Palliativt kunskapscentrum (PKC) genomför utbildningsinsatser för personal inom Säbo för äldre men även för personal inom LSS och hemtjänsten. PKC har under 2022 haft digitala utbildningar och utbildat Palliativa ombud inom äldreomsorgen i Ekerö kommun.
- Upphandling av bårtransport från våra tre äldreboenden samt LSS har under 2022 genomförts. Utförare under 2022 har varit Politivagn AB.
- Avtal avseende bårhusförvaring är tecknat av Ekerö kommun med Karolinska universitetssjukhuset som omfattar personer som avlider inom våra verksamheter inom särskilda boenden för äldre samt inom LSS boendeenheter.

Samverkan internt och externt för att förebygga vårdskador

- Mas har deltagit i regelbundna möten (dock ej lika ofta som 2021) med ansvarig läkarorganisation Capio Legevisitten AB i allt som rör information, planering, dialog utifrån rådande Corona pandemi för våra SÄBO för äldre. Frågor som främst diskuterats har varit; provtagning, smittspårning och vaccinering mot Covid-19 för de boende. Mas rapporterat vidare till samtliga särskilda boenden för äldre, avseende det som Capio Legevisitten och MAS haft möten kring.

- Mas deltagit i regelbundna samverkansmöten med Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (Region Stockholm) där diskussioner förts hur vi på bästa sätt gemensamt ska arbeta för att minska smittspridningen av Covid-19.
- Mas har tillsammans med Verksamhetschef för funktionshinderområdet och kvalitetsutvecklare genomfört kontinuerliga samverkansmöten med Verksamhetschef för verksamheter som drivs av Attendo AB (Solbacken och Roshagen).
- Mas har tillsammans kvalitetsutvecklare och enhetschef för bistånd – Äldre haft regelbundna samverkansmöte med Verksamhetschef och samordningsansvarig sjuksköterska för Kullen äldreboende som drivs av Attendo AB.
- Succesivt införande av nytt informationsöverföringssystem Life Care SP som används vid utskrivning från slutenvården till kommunen.
- Ekerö kommun - Anhöriglänken. De flesta verksamheter inom Ekerö kommun ingår i Anhöriglänken, både kommunala och regionala verksamheter.
- Samverkansavtal finns upprättat avseende de aktörer som ingår i Ekerö kommuns lokala program för samordnad vård och omsorg kring personer med kognitiv sjukdom/ demenssjukdom samt stöd till deras anhöriga. Har undertecknats under december 2021. 2 fysiska samverkansmöten har hållits med regionala och kommunala aktörer verksamma inom Ekerö kommun.
- Projekt- Samverkan för ett standardiserat insatsförlopp vid demenssjukdom har under 2022 lett till öppnande av Café Tänkvärt samt anställning av demenssamordnare i Ekerö kommun.
- Implementering av digital läkemedelssigenering har skett inom kommunens egen regi verksamheter.
- Mas har tillsammans med enheten för biståndshandläggning deltagit på samverkansmöten med slutenvården, Capio S:t Görans sjukhus. Istället för fysiska möten har dessa istället genomförts digitalt under 2022.

Informationssäkerhet

Inom Ekerö kommun där hälso- och sjukvård bedrivs används idag s.k. SITHS kort (E-legitimation) för logga in i olika system. Till detta personliga kort krävs även inloggning med sexsiffrig kod. SITHS-kortet berättigar viss personal att kunna komma in i olika system. Detta är viktigt både för att patienter ska känna sig trygga och för att legitimerad personal ska kunna lita på den information de erhåller. Kortet ger t.ex. behörighet att komma in i olika kvalitetsregister såsom; Senior alert, BPSD samt Palliativa registret. Kortet ger även tillgång till datasystem som även används inom Region Stockholm, t.ex. Pascal (läkemedelslistan som läkare skriver) samt Symfoni (för att utfärda Tandvårdstödsintyg).

Ansvar för loggkontroller inom de olika systemen ligger på respektive verksamhetschef/ enhetschef.

För att öka patientsäkerheten gällande informationsöverföring skulle ett gemensamt journalsystem med regionens hälso- och sjukvårdsaktörer underlätta. Detta är något som under många år diskuterats nationellt men som verkar svårt att få till inom snar framtid. Det vi däremot ordnat är att sjuksköterskorna erhållit läsbehörighet till journalsystemet Take Care som läkare dokumenterar i. Det är dock endast de legitimerade sjuksköterskorna på säbo för äldre som har denna behörighet. Ansvar för att genomföra loggkontrollerna

avseende vilka som varit inne i journalen och läst, har läkarorganisationen Capio Legevisitten AB.

Arbete pågår fortsatt med att även Hälso- och sjukvårdsteamet LSS ska få tillgång till läsbehörighet till regionens journalsystem TakeCare. Informationsöverföringssystemet Nationell patientsöversikt (NPÖ) som kan lämna viss information mellan vårdgivare har inte kunnat implementeras under år 2022 men är fortsatt prioritet att få att igång.

En god säkerhetskultur

All personal inom SÄBO för äldre har behörighet och kunskap att rapportera risker, tillbud och negativa händelser. Egen regiverksamheterna rapporterar risker, tillbud, avvikelser i avvikelssystemet DF respons. Avvikelsena rapporteras av personal som identifierar risken /avvikelsen. Enligt ledningen inom egen regi har det digitala avvikelssystemet underlättat det systematiska arbetet med att rapportera/ följa upp och åtgärda avvikelsen. Personal deltar i händelse- samt risk/ analys. Personal inom LSS (gruppboende/ serviceboenden och daglig verksamhet) har ej rapporterat in avvikelser i samma stora utsträckning som personalen inom SÄBO för äldre. Fortsatt ses få rapporterade avvikelser inom funktionshinderområdet LSS. Orsak ska följas upp under våren 2023.

Genom noggrann schemaplanering och bemanning har en del enheter periodvis kunnat frigöra tid för lärande och reflektion. Enheterna har haft forum där personalen öppet kan reflektera och diskutera arbetet. Planerade möten (APT, avdelningsmöten) och spontana möten har nyttjats för reflektion. Ambitionen är att arbeta i en lärande organisation. Betydelsefullt är att samtlig personal (chefer och medarbetare) ser rapportering av händelser och avvikelser som en självklarhet i det systematiska kvalitetsarbetet/ förbättringsarbetet. Viktigt att ledningen får sina medarbetare att känna sig trygga i att rapportera när avvikelser eller negativa händelser sker. Finns annars risk att verksamheten tenderar i att inte lyfta sådant som kan förbättras. En avvikelse ska ses som ett lärande, som kan hjälpa andra medarbetare att *inte* göra *om* samma misstag. Om inte den säkerhetskulturen finns, är risk för att underrapportering sker och en verksamhet som är rädd att göra fel, är ingen bra och utvecklande verksamhet.

Något som behöver utvecklas inom både äldre- och funktionshinderområdet är ett mer proaktivt och tydligt arbete med utgångspunkt från egenkontroller "koll på läget", innan skada/ avvikelse sker i verksamheterna. Detta är fokusområde som behöver ses över under 2023 där ett tydligt årshjul behöver upprättas där ledning och alla medarbetare blir involverade.

Adekvat kunskap och kompetens

En grundläggande förutsättning för en säker vård är att det finns tillräckligt med personal som har adekvat kompetens och goda förutsättningar för att utföra sitt arbete.

Kompetensutveckling under året har haft fokus inom kunskaperna om covid -19, vaccinationer, nya rutiner och rekommendationer, som ska vara kända i hela verksamheten.

Utbildningar inom dokumentation med Pulsen Combine har skett internt och externt. Alla medarbetare har deltagit i extern utbildning.

Under sommaren 2022 hade ett par enheter svårigheter med sjuksköterskebemanning. Vilket resulterade lägre bemanning för sjuksköterskor och paramedicin under en kortare period. En del arbetsuppgifter (vårdplaneringar, registreringar, egna kontroller) prioriterades bort då sjuksköterskor från bemanningsföretag tillsammans med vikarierade sjuksköterskor arbetade. Omsorgsvikarier saknade i vissa fall delegering vilket ledde till att Hälso- och sjukvårdspersonal fick ökade arbetsuppgifter under denna tid. Under hösten är situationen förbättrad efter nya medarbetare klivit in på sina tjänster och därefter introduktionerna har kunnat fullföljas med behörigheter i olika system.

Dietisten som numera finns inom kommunen har varit en stor tillgång. Dietisten har upprättat nya rutiner och arbetssätt inom nutritionsområdet. Dietisten har genomfört kompetenshöjande utbildningar för personalen inom individuella nutritionsomhändertagandet.

Under 2022 har statliga medel funnits för att medarbetarna ska erhålla ökad kompetens inom en mängd olika områden. Bl.a. så utbildades personal inom palliativ vård, demens, sårvård, brandsäkerhet och handledarutbildning.

Patienten som medskapare

En grundläggande förutsättning för en säker vård är patientens och de närståendes delaktighet. Vården blir säkrare om patienten är välinformerad, deltar aktivt i sin vård och ska så långt som möjligt utformas och genomföras i samråd med patienten. Att patienten bemöts med respekt skapar tillit och förtroende.

Inför inflyttning på säbo för äldre eller i så nära anslutning efter inflyttning som möjligt, ska ett ankomstsamtal/ anhörigsamtal genomföras då boende och anhöriga får möjlighet att ställa frågor och att även själv få informera om saker som känns viktiga för äldreboendet att känna till i samband med vistelsen och vården av den enskilde. Kort efter inflyttning ska en tydlig hälsoplan och genomförandeplan upprättas i samråd med den enskilde patienten/ boende. Information om de nationella kvalitetsregistren lämnas och samtycke inhämtas och efterfrågas vid informationsöverföring.

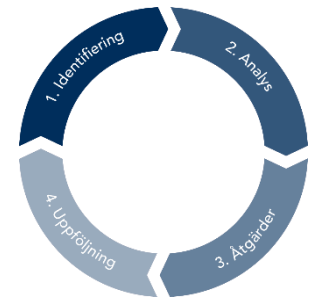
När boende inom säbo för äldre avlider, erbjuds närstående ett efterlevandesamtal av personalen på boendeenheten.

AGERA FÖR SÄKER VÅRD

Övergripande mål och strategier

- Vårdskador ska förhindras genom aktivt riskförebyggande arbete
- Läkemedelsbehandling ska vara rationell och säker
- Vid vård i livets slutskede ska god palliativ vård ges

Åtgärder som vidtagits för att motverka uppkomsten av vårdskador

Inom hälso- och sjukvården bedrivs konstant ett arbete med att försöka undvika uppkomsten av vårdskador. Mas har arbetat fram riktlinjer och rutiner inom flera olika områden som ska underlätta arbetet hos personalen men även där nödvändiga kontroller ska ske systematiskt. Ett av dessa områden är att genomföra riskbedömningar hos respektive boende för att på det sättet kontrollera/ bedöma om risk föreligger avseende FALL, UNDERNÄRING, TRYCKSÅR och OHÄLSA I MUNNEN. Om risk föreligger ska personalen se över vilka nödvändiga åtgärder som ska sättas in för att vårdskada inte ska uppkomma/ ske. Detta systematiska arbete genomförs i kvalitetsregistret Senior alert inom säsbo-enheterna för äldre. Vid analys gällande resultatet av insatta åtgärder, är uppföljning viktig för att bedöma om insatta åtgärder är tillräckliga för att undvika vårdskada, eller om ytterligare åtgärder behöver vidtas.

Riskbedömningar genomförs även avseende brukarna/patienterna inom LSS där misstanke om risk/ risker föreligger. Hälso- och sjukvårdsteamet LSS registrerar dock inte bedömningen i kvalitetsregistret Senior alert. Nedanstående bedömningsinstrument används:

- *Modifierad Norton scale* visar risk för att utveckla trycksår.
- *MNA (Mini Nutritional Assessment)* bedömer risk för undernäring.
- *Downton Fall Risk Index (DFRI)* bedömer fallrisk.
- *ROAG (Revised Oral Assessment Guide)* bedömer ohälsa i munnen.

Nedan ses utdrag ur Kvalitetsregistret Senior alert som visar på det systematiska preventiva arbete som bedrivits under 2022 på Ekgården, Kullen och Söderströmshuset. Det systematiska arbetet med att genomföra riskbedömningar ska genomföras hos samtliga boende var 6:e månad.

↑ Uppåt	Unika personer	Riskbedömningar med risk	Bakomliggande orsaker vid risk	Åtgärdsplan vid risk	Utförda åtgärder vid risk
Ekerö kommun	202	90% ↑ 293 av 325	88% ↑ 259 av 293	98% ↑ 288 av 293	68% ↑ 190 av 279
Ekgården	53	97% → 76 av 78	79% ↓ 60 av 76	96% ↓ 73 av 76	61% ↑ 42 av 69
Kullen Attendo Sverige AB	101	82% ↑ 130 av 159	98% ↑ 128 av 130	100% ↑ 130 av 130	75% ↓ 100 av 133
Söderströmshuset	49	99% ↑ 87 av 88	82% ↑ 71 av 87	98% ↑ 85 av 87	62% ↑ 48 av 77

Utifrån ovan analys (gemensamma för Ekerö kommun) ses att enheterna genomfört riskbedömningar på 202 unika individer under 2022. Av dessa riskbedömningar ses att flertalet individer, 90 %, har risk för att drabbas av någon form av vårdskada (fall, trycksår, undernäring och ohälsa i munnen).

- Kolumnen *Bakomliggande orsaker vid risk* visar antal med minst en angiven bakomliggande orsak per riskområde med risk.
- Kolumnen *Åtgärdsplan vid risk* visar antal med minst en angiven planerad åtgärd per riskområde med risk.
- Kolumnen *Utförda åtgärder vid risk* visar antal uppföljningar som gjorts inom 6 månader från att åtgärdsplanen upprättats och som har minst en åtgärd utförd per riskområde (ex. fall) med risk.

Åtgärder för att förbättra läkemedelshanteringen

Ekerö kommun införde inom egen regi under 2021 ett nytt digitalt avvikelssystem, DF respons. Många avvikelser som registreras rör framför allt läkemedel. Nedan ses utdrag ur systemet som rör läkemedelsavvikelser inom våra verksamheter både inom säbo för äldre samt LSS. Nedan statistik omfattar våra egen regi verksamheter, ej privata LOU upphandlade. Sammanlagt har 217 avvikelser avseende läkemedelshantering rapporterats under året 2022.

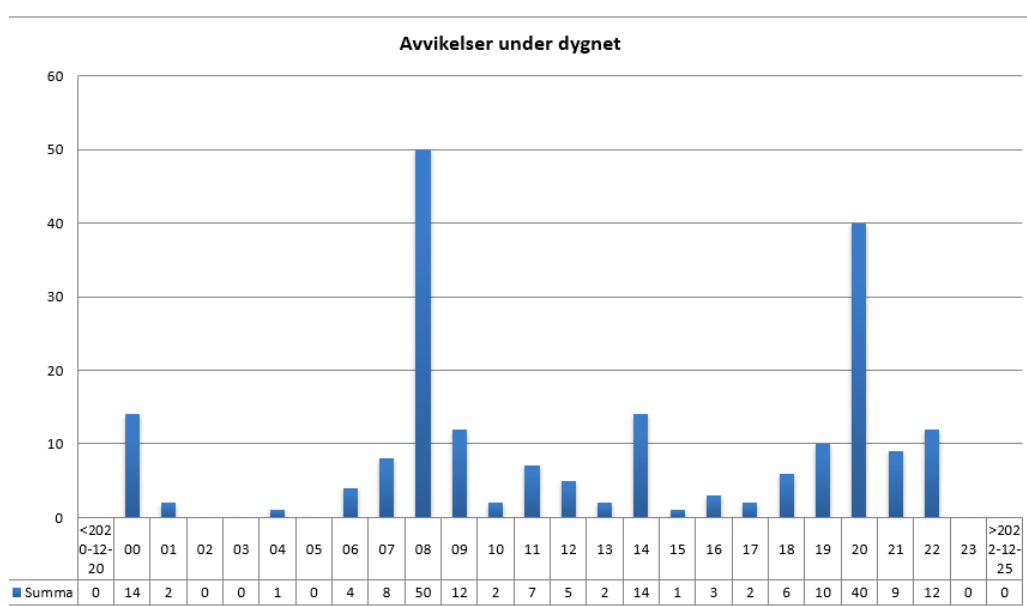
Typ	Antal	Fördelning
Läkemedelshändelse	204	94,0%
Information, kommunikation, samverkan	6	2,8%
Dokumentation	3	1,4%
Övrigt	2	0,9%
Bemötande	1	0,5%
Serviceinsatser	1	0,5%
Totalt	217	100,0%

Nedan ses orsaker till läkemedelsavvikelsen som ibland kan ha flera orsaker.

Orsak	Antal	Fördelning
Ej följt gällande rutin	166	63,6%
Brist i samverkan/rapportering	19	7,3%
Brist i delegeringsgenomförande	14	5,4%
Övrigt	14	5,4%
Brist i information internt	12	4,6%
Omgivningsfaktor	8	3,1%
Otillräckliga kunskaper	7	2,7%
Oklar ansvarsfördelning	4	1,5%
Personalbrist	4	1,5%
Bristfällig dokumentation	3	1,1%
[Orsak ännu inte fastställd]	3	1,1%
Feldelat eller felexpedierat från apotek eller annan dosleverantör	3	1,1%
Felmärkt signeringslista	2	0,8%
Gällande rutin har följts men fungerar inte	1	0,4%
Planering (schemaläggning etc)	1	0,4%
Totalt	261	100,0%

Nedan ses vilka åtgärder som vidtagits och ibland vidtas flera åtgärder gällande en samma avvikelse.

Åtgärd	Antal	Fördelning
Gruppsamtal med personal	120	37,3%
Enskilt samtal med personal	90	28,0%
Kontakt med berörd sjuksköterska	51	15,8%
Förtydligat/ändrat i befintlig rutin	26	8,1%
Annan åtgärd	13	4,0%
Kontakt med berörd läkare	8	2,5%
Utbildning	4	1,2%
Skapat ny rutin	4	1,2%
[Ingen åtgärd vidtagen]	4	1,2%
Extra tillsyn	2	0,6%
Totalt	322	100,0%

Ovan ses antalet läkemedelsavvikelser under dygnet. Till ovan statistik ska tilläggas att de flesta läkemedel enligt ordination ska tas kl. 8:00 och kl. 20:00.

De allra flesta registrerade läkemedelsavvikelser har skett inom våra säbo för äldre (egen regi). Utöver dessa 217 läkemedelsavvikelser inom SÄBO för äldre + LSS (grupp- och serviceboende) har 99 läkemedelsavvikelser rapporterats inom hemtjänsten (egen regi).

Ytterligare åtgärd som införts inom SÄBO för äldre samt LSS under 2022 är att personal signerar digitalt efter att de givit läkemedel till brukare. Detta har lett till bättre kontroll avseende att läkemedel ges vid rätt tidpunkt och att läkemedelsadministrering ej glöms bort. Signering av given läkemedelsdos sker numera i en applikation/ APP i mobil från tidigare på en pappersblankett.

Avseende läkemedelshantering är det viktigt att all delegerad personal har god kunskap. Socialstyrelsens utkom med en föreskrift och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel i hälso-och sjukvård (HSLF-FS 2017:37) som började gälla 1 januari 2018. Föreskriften gör gällande att även delegerad personal ska kontrollera att samtliga läkemedel stämmer mot ordinationshandlingen vid varje läkemedelsadministrering. Denna nya rutin har lett till ett ökat utbildningskrav där den som blir delegerad erhåller ett större ansvar och därmed behöver ökad kunskap kring läkemedelshantering.

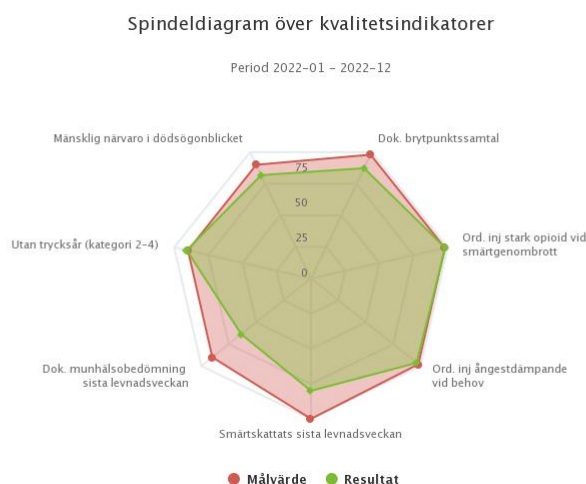
Årlig granskning av läkemedelshandlingen har skett fysiskt på plats på samtliga särskilda boenden för äldre av Farmaceut från Apoteket AB tillsammans med Mas. Vid läkemedelsgranskningen deltog förutom Mas och farmaceut, läkemedelsansvarig sjuksköterska samt verksamhetschef/ enhetschef för boendet.

Den sammanfattande bedömningen efter läkemedelsgranskningen är att; läkemedelshandling på enheterna fungerar bra men kan bli ännu bättre. Viktigt att skåpen inne hos de boende städas/rensas från läkemedel som ej längre finns med på läkemedelslistan eller städa/ rensa bort läkemedel som passerat bäst före datum. Viktigt att personal alltid kontrollera aktuell läkemedelslista innan administrering av läkemedel sker. Det är sjuksköterskans ansvar att se till att rätt läkemedelsordination läggs in i det digitala signeringsystem SignIt. Sjuksköterska ska följa rutin att alltid märka upp insulinpenna med namn, personnummer samt datum när denna tas ut ur kylskåpet. Denna uppgift ska finnas med i respektive enhets lokala rutin.

Åtgärder för att god vård och omsorg ges i livets slutskede

Alla särskilda boendeenheter för äldre registrerar i Palliativa kvalitetsregistret. Det innebär att personalen besvarar ett antal frågor, *hur* vården bedrevs *hos/ för* den enskilde under den enskildes sista veckor i livet. Utifrån analys av samtliga registreringar kan respektive enhet följa vilka områden som behöver förbättras och/ eller vilka områden där måluppfyllelse uppnåtts.

Urvalet som statistiken bygger på är från samtliga säbo; Ekgården, Kullen och Söderströmsgården. 64 personer avled under 2022 (januari-december). 55 av dessa personer var förväntade dödsfall. 9 personer som avled var ej förväntade dödsfall. Nedan bild illustrerar resultat av den palliativa vården för de 55 personerna som var förväntade dödsfall inom våra tre säbo-enheter under 2022.

This is a modified report

Bilder illustrerar andel (resultat) i grönt.

- 81,8 % hade mänsklig närvaro i samma rum vid dödsögonblicket.
- 87,3 % av de avlidna hade dokumenterat brytpunktsamtal

- 63,6 % av personerna som avled hade en dokumenterad munhälsobedömning genomförd under sista levnadsveckan.
- 80 % hade en dokumenterad smärtskattning genomförd enligt granskning av patientjournalen.
- 96,4 % hade ordination på injektion ångestdämpande vid behov
- 98,2 % hade ordination på injektion stark opiod vid smärtgenombrott
- 90,9 % av de som avled var utan trycksår (kategori 2-4).
-

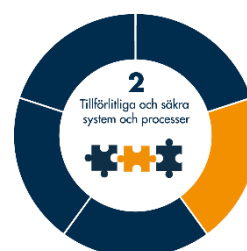
Öka kunskap om inträffade vårdskador

Utifrån implementeringen av avvikelssystemet DF respons (inom egen regi) har det systematiska patientsäkerhetsarbetet stärkts där ärende-gången vid avvikelse/ händelse förtydligats. Varje avvikelse som sker på enheterna ska passera ansvarig enhetschef som är ytterst ansvarig för att utredning påbörjas. Enhetschef har även ansvar att avsluta ärendet efter att adekvata åtgärder vidtagits. Det hör till enhetschefens ansvar att se till att alla avvikelser utreds korrekt. Gällande avvikelser som handlar om läkemedel och fall är leg. hälso- och sjukvårdspersonal alltid involverad i avvikelseutredningen. Det är en stående punkt på respektive utföraramöte att informera all övrig personal om de händelser som skett och vilka åtgärder som vidtagits för att minska risken för att samma avvikelse sker på nytt.

Tillförlitliga och säkra system och processer

Under 2022 har kartläggning skett gällande en del hälso- och sjukvårdsprocesser med stöd av kvalitetsutvecklare. Detta är ett arbete som fortsätter även under 2023. Nedan är exempel på system och processer som finns inom Ekerö kommuns vård- och omsorgs-verksamheter; Vaccination, Vårdhygien, Läkemedelshantering, Palliativ vård (säbo för äldre) och Digital avvikelshantering.

Område	Mål	Resultat	Analys av resultat	Åtgärd	Uppföljning åtgärd	Om-fattning	Källa
Vaccination	Minska risk för smitta	Samtliga boende fått 5:e dosen Covid-vaccin under 2022.	Målet är uppfyllt.	Erbjuda och administrera vaccination. Säkerställa kompetens och kunskap. Noggrann planering.	Kontinuerlig uppdatering av kunskap, kompetens och patientdata.	Registrering utförd samband med vaccination. Pågående arbete under året för att säkerställa att alla boende fått vaccin enligt ordination.	Vaccinera Journal
Vårdhygien	God vårdhygien	Ingen spridning av	God följsamhet för basala	Verksamhet snära arbete med	Kontinuerlig uppföljning. Samverkan.	Daglig avstämning. Alla nya anställda	Egen kontroll BHK

		virussjukdomar.	hygienregler och klädregler samt användning av skyddsutrustning.	pågående dialog.	Checklista för ökad patientsäkerhet under pågående covid-19 pandemin (Socialstyrelsen)	genomför utbildning och får handledning på plats.	
Läkemedels hantering	Säker läkemedelshanteringen	Lokala rutiner och processer förnyade.	Kontinuerlig uppföljning av följsamheten behövs.	Handlings- och åtgärdsplan	Hälsa- och sjukvårds möte	Extern kvalitetsgranskning årligen	Rapport Egen kontroll Avvikelsehanteringssystem DF
Palliativ vård Säbo för äldre	Mänsklig närvaro vid dödsögonblicket.	År 2022 hade 81,8 % av palliativa patienter mänsklig närvaro i dödsögonblicket. (80,0 % år 2021)	Målet 90 % ej uppfyllt dock liten förbättring jämfört med föregående år.	Nära samverkan med Teamet för att uppmärksamma behov av resurser.	Kontinuerlig uppföljning individnivå.	Registrering utförd för vård vid livets slut.	Palliativa kvalitetsregistret.
Digital avvikelsehantering	Uppmärksamma avvikelser. Lättare kunna rapportera	Underlättat men fortsatta implementeringar insatser behövs särskilt inom LSS.	Vissa enheter få rapporterade avvikelser. Risk för underrapportering	Kvalitets- och utvecklingseheten stödja/utbilda både chefer och personal under våren 2023.	Följer fortlöpande statistik i avvikelseystemet DF respons	Möte med respektive ledningsgrupp inom funktion och äldre. Eventuellt erbjuda personal att komma och se hur systemet fungerar.	Digitala avvikelseystemet DF respons

Förutom ovan kontroller och insatta åtgärder genomför enheterna egenkontroller i den omfattning som krävs för att AGERA FÖR SÄKER VÅRD, dvs säkra verksamheternas kvalitet. Nedan följer en tabell som visar vilka egenkontroller som genomförts under 2022.

EGENKONTROLL	OMFATTNING	KÄLLA
Hygienutbildningar till personal (Säbo för äldre + LSS)	1 gång per år	Webbutbildning Vårdhygien Stockholm
Kontroll följsamhet till basala hygienrutiner o korrekt arbetsdräkt (Säbo för äldre)	1 gång per år	SKR - Punktprevalensmätning
Läkemedelsgranskning av apotekare + Mas (Säbo för äldre + LSS)	1 gång per år	Protokoll

Kontroll Signlt digital signeringslista- Läkemedel (Säbo för äldre + LSS)	Var annan vecka- 2 gånger per månad	Avvikelserrapport- Journal
Avvikelser (fall, läkemedel, trycksår o medicintekniska produkter) (Säbo för äldre, endast Kullen)	Månatligen (sammanställning från Kullen lämnas till Mas).	Avvikelse- Rapport
Mas erhåller samtliga hälso- och sjukvårdsavvikelser av allvarigare karaktär via avvikelssystemet DF respons (Säbo för äldre + LSS)	Fortlöpande From 1 juni 2021 via DF Respons	Via DF respons
Riskbedömning gällande fall, trycksår, undernäring och ohälsa i munnen (Säbo för äldre)	Fortlöpande samt minst var 6:e månad	Kvalitetsregistret Senior alert
Trycksår (Säbo för äldre)	Kontinuerlig – inspektion av hudkostym	Punktprevalensmätning- Trycksår – Senior alert
Palliativ vård, vård i livets slutskede (Säbo för äldre)	Fortlöpande registrering avseende alla som avlider	Palliativa kvalitetsregistret
Munhälsobedömning Tandvårdsenheten Region Stockholm (Säbo för äldre + LSS)	Fortlöpande	Rapport Symfoni- Tandvårdsenheten Region Stockholm
Kontroll läkemedelslista inför varje läkemedelsadministrering (säbo för äldre + LSS)	Kontinuerligt	Lokal rutin
Läkemedelsgenomgång (Säbo för äldre + LSS)	1 gång per år samt vid behov hos respektive brukare	Ansvarig läkare samt med ansvarig personal
Demensvård (säbo för äldre)	Individnivå utifrån symtombild, vid vårdplanering	BPSD register Checklista demens Riskbedömning och skyddsåtgärder

Säker vård här och nu

Identifierade områden inom Ekerö kommun som krävt särskild analys kring för att kunna bedriva säker vård, har under 2022 varit; att öka vår kompetens inom hälso- och sjukvården. Många utbildningsåtgärder har genomförts för att öka kompetensen hos våra medarbetare som arbetar inom vård och omsorg. Dessutom har två digitala system införts för att underlätta hanteringen av avvikelserapportering samt läkemedelssigtering. Ovan identifierade områden har varit möjliga med diverse statsbidrag och stimulansmedel från Socialstyrelsen.

Svårighet som kan skönjas är en trötthet hos våra medarbetare efter pandemin där utbildningsinsatser kräver engagemang och kraft där utbildningsmöjligheterna samtidigt skapar brist på arbetskraft inom verksamheterna.

I början av året var full fokus på **vaccination mot Covid-19**. Alla våra brukare/ patienter och även all vård- och omsorgspersonal skulle erbjudas vaccination så snart som möjligt. Vaccination mot Covid-19 är en ny arbetsuppgift som tillkommit senaste 2 åren som tagit väldigt mycket tid och resurser i anspråk. Vaccination mot Covid-19, årliga influensan samt även tätare vaccinering avseende pneumokock- vaccination har tillkommit.

Resultatet av det ökade antalet vaccineringar är dock mycket positivt, då våra sköra, sjuka, äldre blir mer motståndskraftiga mot de virus som florerar ute i samhället.

Riskhantering

Året 2022 har varit året då vi sakta men säkert kunnat gå tillbaka till vårt systematiska förebyggande patientsäkerhetsarbete. Under åren 2020-2021 handlade mycket om att genomföra akuta riskanalyser kopplade till rådande Corona pandemi. Riskhantering handlade framför allt om att hindra smittspridning och förebygga risken för smitta med diverse omflyttningar och såklart förebyggande vaccination mot Covid-19. Här ingick även kunskap och utbildning till personal att följa basala hygienrutiner och korrekt arbetsdräkt, med tillägg användning av skyddsutrustning såsom munskydd och visir. Dessa produkter har dock fortsatt användas under stora delar av 2022.

Förebyggande riskbedömningar av de boende har utförts inom säbo för äldre (via Senior alert). Senior alert är också ett arbetssätt och förhållningssätt som används för att vård och omsorgspersonalen ska *arbeta* förebyggande.

Det handlar om att vi tillsammans med brukaren/ patienten arbetar förebyggande för att undvika:

- Fall
- Trycksår
- Stora viktminskningar/undernäring
- Ohälsa i munnen
- Blåsdysfunktion/inkontinens

Stärka analys, lärande och utveckling

Exempel på analys och lärande inom Ekerö kommun där det bedrivs hälso- och sjukvård;

1. Teamsamverkan gentemot den enskilde brukaren/ patienten där alla professioner är viktiga vid riskbedömning, insättning av åtgärder och vid uppföljning.
2. Årliga läkemedelsgranskningar av apotekare och Mas gällande hur läkemedelshanteringen ser ut. Rapport med åtgärdsplan och uppföljningsplan delges enheten som tar vid och ansvarar för att åtgärder och uppföljningar genomförs.

3. Införandet av nytt digitalt avvikelssystem har lett till att vi fått syn på en del brister i ansvarsfrågan avseende hälso- och sjukvårdsavvikelser som sker inom säbo enheterna för äldre (egen regi).
4. Omorganisation har skett avseende ledningsansvaret för hälso- och sjukvården 2022. Respektive enhetschef på säbo har återtagit chefsansvaret för legitimerade sjuksköterskor och har även erhållit uppdraget verksamhetschef med ansvar över hälso- och sjukvården. Dock kommer fortsatt chefsansvaret för paramedicinare (fysioterapeut och arbetsterapeut) inom säbo för äldre ligga kvar på enhetschef för Hälso- och sjukvården LSS.
5. Rapport/ sammanställning från digitala avvikelssystemet ger oss en tydlig bild över vilka avvikelser som sker och även troliga orsaker. Något som vi nu tydligt kan se är vilken tid på dygnet de flesta avvikelser sker.
6. Statistik i Palliativa kvalitetsregistret ger oss vägledning till vilka områden vi behöver förbättra för att bedriva en så god och säker vård vid livets slut som möjligt.

Avvikelser 2022

Vid avvikelse eller vid risk för avvikelse ska detta omedelbart rapporteras till tjänstgörande legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal för bedömning av åtgärder. Avvikelsen dokumenteras i omvårdningsjournalen. Medarbetaren som uppmärksammat avvikelsen registrerar avvikelsen i avvikelssystemet DF respons (gäller egen regi).

De privata utförarna använder eget avvikelssystem.

Vid rapportering av hälso- och sjukvårdsavvikelser (ofta läkemedel och fall) skickar systemet automatisk avvikelsen till ansvarig enhetschef och ansvarig leg. hälso- och sjukvårdspersonal. Beroende på allvarlighetsgrad bedömer leg. hälso- och sjukvårdspersonal vilka åtgärder som behöver vidtas.

Information angående uppföljning av avvikelser och vidtagna åtgärder sker i olika mötes forum såsom HSL-möten och avdelningsmöten. Gällande hälso- och sjukvårdsavvikelser med ifylld hög sannolikhet och hög allvarlighetsgrad sänds kopia till Mas för vidare analys och bedömning. Alla berörda medarbetare är viktiga att involvera i händelseanalysen både för att få en klar bild över vad som skett samt att verksamheterna ska vara en ständigt utvecklande och lärande organisation.

Nedan ses en sammanställning avseende samtliga hälso- och sjukvårdsavvikelser som skett inom Ekerö kommun under 2022, 2021 och 2020. D.v.s. avvikelser som skett på våra tre säbo för äldre: Kullen, Ekgården och Söderströmshuset samt inom våra säbo för LSS (gruppboenden, serviceboenden och dagliga verksamheter).

Avvikelser	Summa avvikelser 2022	Summa avvikelser 2021	Summa avvikelser 2020
Läkemedelsrapport	Säbo för äldre= 587 (varav 421 st Kullen uteblivna signeringar) LSS=54	Säbo för äldre= 607 (varav 440 st Kullen uteblivna signeringar) LSS=53	Säbo för äldre= 825 (varav 569 st Kullen uteblivna signeringar) LSS= 47
Samtliga fall som skett inom verksamheterna,	Säbo för äldre= 474	Säbo för äldre= 391	Säbo för äldre= 107 stycken

även dem som ej lett till någon skada.	LSS= 12 stycken	LSS= 25 stycken	LSS= 7 stycken
Antal fall enligt ovan som lett till fraktur	Säbo för äldre= 5 stycken LSS= 0 styck	Säbo för äldre= 6 stycken LSS= 1 styck	Säbo för äldre= 9 stycken LSS= 1 styck
Trycksår	Enligt statistik i Palliativa registret avled 90,9 % av de boende utan trycksår (kategori 2-4) under 2022. Säbo för äldre. Rapport från LSS, 0	Enligt statistik i Palliativa registret avled 85 % av de boende utan trycksår (kategori 2-4) under 2021. Säbo för äldre. Rapport från LSS, 0	Enligt statistik i Palliativa registret avled 90 % av de boende utan trycksår (kategori 2-4) under 2020. Säbo för äldre. Rapport från LSS, 0
Medicintekniska produkter	Säbo för äldre= 27 LSS=3 st.	Säbo för äldre= 9 LSS=2 st.	Säbo för äldre= 4 st LSS= 1 st.

Utifrån ovan statistik ses en ökad mängd rapporterade fall-avvikelser inom SÄBO under både 2021 samt 2022 jämfört med 2020. En orsak *kan* bero på införandet av det digitala avvikelssystemet DF respons som underlättar avvikelserregistreringen. Ökningen ses framför allt inom egen regi säbo för äldre. Detsamma gäller ökningen av antalet avvikelser gällande Medicintekniska produkter.

Nedan ses 2 sända avvikelserrapporter från Mas under 2022 till externa utförare/ vårdgivare. Ingen utredning avseende avvikelse har föranlett anmälan enligt Lex Maria under 2022.

Sända avvikelser till extern vårdgivare under 2022	Beskrivning
Avvikelse sänd till Ekerö rehab	Brist i informationsöverföring att de bokar in hembesök hos patienten ordinarie boende utan att meddela säbo för äldre.
Avvikelse sänd till Stockholms sjukhem, Brommageriatriken	Bristfällig information från slutenvården Stockholms sjukhem, Brommageriatriken, som ej meddelat att patienten skulle skrivas ut till hemmet.

Klagomål och synpunkter

Respektive enhet har rutiner för att samla in klagomål och synpunkter från boende och närstående. 0 inkomna synpunkter har inkommit till Mas under 2022.

Klagomål och synpunkter som inkommer till berörd verksamhet ska skyndsamt hanteras och besvaras av verksamhetens ledning. Om klagomålet rör en hälso- och sjukvårdsinsats gentemot

en brukare/ patient involveras Medicinskt ansvarig sjuksköterska om ärendet bedöms vara av hög allvarlighetsgrad.

Öka riskmedvetenheten och beredskap

Med anledning av den pandemi vi fått uppleva under senaste 2 åren har riskmedvetenhet och beredskap varit ett mycket aktuellt ämne som vi konkret fått arbeta med. Exempel på områden där enheterna arbetar med risk och beredskap;

Beredskapslager; vi fick utifrån den erfarenheten vi stod inför våren 2020 känna på att stå utan skyddsutrustning i arbetet med smittade patienter inom kommunens vård och omsorgsverksamheter. För att förhindra detta har Ekerö kommun därmed upprättat ett beredskapslager med diverse skyddsutrustning (munskydd, handskar, förkläden, visir, handsprit och ytdesinfektions-medel).

Läkemedelsdistribution har varit en riskfaktor som vi diskuterat tillsammans med region Stockholm och upphandlad dosleverantör Svensk Dos. Enheterna har fått köpa in extra dosetter utifall dosleveransen av dospåsar skulle utebli. Då skulle läkemedel behöva delas i dosett av sjuksköterskor på respektive boendeenhet inom LSS boendeenheterna och Säbo för äldre.

Vårdövergångar (t.e.x. mellan slutenvården och säbo och tvärtom) har alltid varit en riskfaktor för att information missas och/ eller uteblir. En checklista finns upprättad angående vilken information som behöver inhämtas/ lämnas för att vårdövergången ska bli så trygg och säker som möjligt.

Värmeböljor kan leda till hälsoproblem och ökad dödlighet. Inför varje sommarperiod sänder Mas ut information/ material till samtliga vård- och omsorgsverksamheter som Folkhälsomyndigheten upprättat. Handlingsplan Värmebölja har upprättats under 2022 och kommer sändas ut under 2023.

MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR

Utifrån analys och reflektion av redovisade resultat över året 2022 finns utmaningar men även möjligheter/ satsningar som skulle leda till ökad patientsäkerhet.

Dessa är bl.a:

- Att Socialförvaltningen ger förslag till socialnämnden att fastställa nya Hälso- och sjukvårdsmål inom kommunens hälso- och sjukvårdsverksamheter
- Fortsatt arbete med God och Nära vård
- Under våren 2023 visa och vägleda personalen inom LSS enheterna att rapportera avvikelser/ händelser i digitala avvikelssystemet DF respons då en viss underrapportering kan skönjas.
- Kullen ska Silviacertifieras under 2023 (Utbildning inom demensvård/ kognitiv sjukdom).
- 3 heldagars uppdragsutbildning för enhetschefer och samordningsansvarig leg. hälso- och sjukvårdspersonal inom egen regi (SÄBO + LSS). Fokus systematiskt patientsäkerhetsarbete.

- Kartläggning avseende hälso- och sjukvårdens journalsystem, Pulsen combine.
- Implementering av Insatskalendern, som är en del i journalsystemet för patientens planerade åtgärder, vilket kommer att stödja patientsäkerhetsarbetet framåt.
- Kunna nyttja informationsöverföringssystemet Nationell patientöversikt inom våra verksamheter som bedriver hälso- och sjukvård.
- Fortsatt se över möjlighet att Hälso- och sjukvårdsteamet LSS erhåller läsbehörighet för regionens journalsystem TakeCare.
- Nyttja möjligheten att kontrollera uteblivna läkemedelssigneringar då vi infört digital signering SignIt.
- Att på våra säbo för äldre få verksamheterna att fortsätta arbeta systematiskt med hjälp av våra nationella kvalitetsregister; Senior alert, Palliativa registret och BPSD. Att enheterna själva ska ta del av statistiken för att på det sättet kunna styra vilka åtgärder och resurser som ska användas.
- Följa arbetet med Life Care SP (informationsöverföringssystem mellan slutenvården och respektive kommun).
- Eventuellt införa rondplattform inom säbo för äldre. Ett digitalt informationsöverföringsverktyg mellan sjuksköterska och läkare som underlättar rondarbete för både sjuksköterskor samt läkare.
- Arbeta mer proaktivt med utgångspunkt från egenkontroller ”koll på läget”, innan skada/ avvikelse sker i verksamheterna. Detta är fokusområde som behöver ses över under 2023 där ett tydligt årshjul behöver upprättas där ledning och alla medarbetare blir involverade.